

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Udlændingenævnets sagsbehandlingstider – ministeriets sagnr. 22/073450

I november 2020 udtalte jeg på baggrund af en undersøgelse af Udlændingenævnets sagsbehandlingstider i 2019 og første halvår af 2020, at sagsbehandlingstiderne i Udlændingenævnet efter min opfattelse generelt var for lange. Jeg tilkendegav samtidig, at jeg i 2022 ville følge op på, om de tiltag, som myndighederne havde iværksat for at forbedre forholdene, havde haft den forventede effekt.

Min undersøgelse i 2020 viste bl.a., at nævnets sagsbehandlingstid i første halvår af 2020 var på mellem 1 og 2 år i ca. halvdelen af nævnets afsluttede sager, mens ca. 2 pct. af sagerne havde en sagsbehandlingstid på mellem 2 og 3 år.

Min opfølgende undersøgelse viser, at der på trods af de initiativer, som myndighederne har iværksat, er sket en væsentlig forøgelse af Udlændingenævnets sagsbehandlingstider i de ældste sager. I 2021 havde ca. 42 pct. af nævnets afsluttede sager en sagsbehandlingstid på 1 år eller mere. Heraf havde 14 pct. af nævnets afsluttede sager en sagsbehandlingstid på mellem 2 og 3 år. Et mindre antal sager (ca. 0,3 pct.) havde en sagsbehandlingstid på mellem 3 og 4 år.

De generelle sagsbehandlingstider i Udlændingenævnet er på den baggrund efter min opfattelse fortsat for lange og sagsbehandlingstiderne i de ældste sager uacceptabelt lange, herunder henset til sagernes betydning for de involverede.

Udlændinge- og Integrationsministeriet, Hjemrejsestyrelsen og Udlændingenævnet har oplyst om forskellige yderligere tiltag, som er eller vil blive iværksat, herunder ressourcemæssige styrkelser af Udlændingenævnet. Myndighederne forventer, at initiativerne vil have den virkning, at Udlændingenæv-

25. november 2022

Dok.nr. 22/00916-13/MBL
Bedes oplyst ved
henvendelse

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Oplysning om telefontid
og mulighed for personlig
henvendelse findes på
ombudsmanden.dk/kontakt

nets gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved udgangen af 2023 vil være nedbragt til ca. 8 måneder, samtidig med at der i perioden vil være et særligt fokus på afvikling af de ældste sager.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Hjemrejsestyrelsen har endvidere oplyst, at ministeriet og styrelsen vil følge udviklingen i Udlændingenævnets sagsbehandlingstider mv. tæt med henblik på at sikre, at de yderligere iværksatte initiativer får den forventede effekt, og at sagsbehandlingstiderne nedbringes til et tilfredsstillende niveau.

I lyset af, at sagsbehandlingstiderne i Udlændingenævnet endnu ikke er blevet nedbragt, vil jeg i starten af 2024 på ny anmode om oplysninger om nævnets sagsbehandlingstider mv. for at følge op på, om de senest iværksatte tiltag har haft den forventede effekt, og om sagsbehandlingstiderne er nedbragt.

Dette brev vil sammen med en nyhed om sagen blive offentliggjort på min hjemmeside.

Ombudsmandens udtalelse

1. Udlændingenævnets realiserede sagsbehandlingstider mv.

1.1. Organisatoriske forhold og sagstyper

Udlændingenævnet er et uafhængigt, kollegialt domstolslignende forvaltningsorgan, hvis afgørelser er endelige inden for det administrative system. Nævnet bliver betjent af et sekretariat, som organisatorisk er placeret som et kontor i Hjemrejsestyrelsen, der er en styrelse under Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Udlændingenævnet behandler klager over afgørelser om bl.a. familiesammenføring, tidsbegrænset opholdstilladelse, administrativ ud- og afvisning, opholdstilladelse på baggrund af studie eller beskæftigelse og ret til ophold efter EU-reglerne om fri bevægelighed, som er truffet af Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration i 1. instans. Udlændingenævnet behandler også klager over politiets afgørelser om afvisning af indrejse ved grænsen til Danmark.

1.2. Sagsbehandlingstid

Jeg har modtaget følgende overordnede oplysninger om Udlændingenævnets sagsbehandlingstider i afsluttede sager (uanset sagstype) i 2019, 2020 og 2021:

Tabel 1. Sagsbehandlingstid i afsluttede sager (uanset sagstype)

Sagsbehandlingstid	0-6 mdr.	6-12 mdr.	1-2 år	2-3 år	3-4 år	I alt
Afsluttede sager i 2019	976	609	1.219	0	0	2.804
Afsluttede sager i 2020	1.031	422	1.307	99	0	2.859
Afsluttede sager i 2021	1.208	685	888	446	9	3.236

I 2019 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle sagstyper, inklusive sager med genoptagelsesansøgninger, 286 dage. I 2020 og 2021 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, inklusive genoptagelsessager, henholdsvis 345 dage og 355 dage.

1.3. Sagsbeholdning og liggetid

Jeg har modtaget følgende overordnede oplysninger om Udlændingenævnets sagsbeholdning og liggetider (sagsbehandlingstiden "indtil videre") for nævnets verserende sager:

Tabel 2. Sagsbeholdning og liggetid for verserende sager (uanset sagstype)

Liggetid / Beholdning	0-6 mdr.	6-12 mdr.	1-2 år	2-3 år	3-4 år	I alt
Pr. 1. januar 2019	-	-	-	-	-	2.676
Pr. 1. januar 2020	-	-	-	-	-	3.049
Pr. 30. juni 2020	1.178	968	1.180	20	0	3.346
Pr. 31. december 2020	1.194	910	1.192	100	0	3.396
Pr. 31. december 2021	1.416	1.001	1.094	350	23	3.884

Udlændingenævnet har i tilknytning hertil oplyst, at tilgangen af nye klagesager er steget fra 3.105 nye sager i 2019 til 3.667 nye sager i 2021.

Udlændingenævnet har også oplyst, at nævnet i 2022 har oplevet en tilgang af klagesager vedrørende midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (Ukraine-særloven), som i et vist omfang vil påvirke afviklingen af øvrige klagesager i nævnet.

2. Retsgrundlaget

Der er ikke i forvaltningsloven eller anden lovgivning fastsat generelle regler om myndighedernes sagsbehandlingstid. Spørgsmålet om, hvornår en myndigheds sagsbehandlingstid i en konkret sag – eller på et bestemt sagsområde – overskrider det acceptable, kan derfor ikke besvares generelt, men beror på en konkret vurdering.

Det følger imidlertid af god forvaltningssskik, at sager skal behandles inden for rimelig tid.

Ved vurderingen af, hvad der udgør en rimelig sagsbehandlingstid i en konkret sag, må der – ud over eventuelle særregler på området – tages udgangspunkt i den samlede sagsbehandlingstid. Derudover må andre forhold tages i betragtning. Sådanne forhold kan være sagens karakter, herunder dens kompleksitet, omfanget af de undersøgelser, som myndigheden skal foretage for at kunne træffe en korrekt afgørelse, den sædvanlige sagsbehandlingstid for den pågældende sagstype, og om sagen af hensyn til parten eller andre private eller offentlige interesser må anses for mere eller mindre hastende.

Ved vurderingen af den generelt acceptable sagsbehandlingstid på et område kan der ikke tages hensyn til myndighedernes subjektive forhold. At myndigheden har utilstrækkelige ressourcer, eller at der på et sagsområde kommer flere sager end forventet, er således nok subjektivt undskyldende momenter, men kan ikke bevirke en forlængelse af den tid, som man må anse for en i almindelighed acceptabel sagsbehandlingstid. Sådanne forhold kan kun under særlige omstændigheder tillægges betydning for bedømmelsen af myndighedens sagsbehandlingstid.

Jeg henviser til Justitsministeriets vejledning nr. 11740 af 4. december 1986 om forvaltningsloven, pkt. 200 og 205, Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer, 2. udgave (2021), s. 58 ff., Niels Fenger (red.), Forvaltningsret (2018), s. 688 ff. (Kirsten Talevski), samt [overblik #11](#) om sagsbehandlingstid i Myndighedsguiden på ombudsmandens hjemmeside.

3. Myndighedernes udtalelser

3.1. Baggrunden for udviklingen i sagsbehandlingstid mv.

Udlændingenævnet, Hjemrejsestyrelsen og Udlændinge- og Integrationsministeriet har redegjort for forskellige forhold, som har været medvirkende til, at de tiltag, som myndighederne oplyste om i forbindelse med min undersøgelse i 2020, endnu ikke har haft den ønskede effekt på Udlændingenævnets sagsbehandlingstider.

Myndighederne har oplyst bl.a.:

- at Udlændingenævnet har oplevet vanskeligheder med at rekruttere og fastholde et tilstrækkeligt antal kvalificerede medarbejdere
- at Udlændingenævnet har oplevet en stigning i tilgangen af nye klagesager på 18 pct. fra 2019 til 2021

- at det endnu ikke har været muligt at implementere et system med digital afsendelse af sagsakter til nævnsmedlemmerne
- at effekten af forskellige iværksatte tiltag – bl.a. i løbet af 2021 – vedrørende optimering af sagsgange, organisering og driftsstyring mv. endnu ikke fuldt ud er slået igennem i forhold til nævnets sagsbehandlingstider.

3.2. Yderligere tiltag

Myndighederne har om yderligere tiltag, som er eller vil blive iværksat, oplyst bl.a.:

- at Udlændingenævnet – med start fra august til oktober 2022 – har ansat 9 sagsbehandlere med forskellig uddannelsesmæssig baggrund, hvilket udgør en forøgelse af sagsbehandlerressourcerne i nævnet med ca. 8 medarbejdere i forhold til begyndelsen af 2022
- at der i perioden fra 1. oktober 2022 til udgangen af februar 2023 iværksættes et "sprint-projekt" med tilførsel af medarbejdere fra øvrige dele af Udlændinge- og Integrationsministeriets koncern med henblik på at give sagsproduktionen et hurtigt og kraftigt løft og bidrage til nævnets afvikling af verserende sager, herunder med særligt fokus på de ældste sager
- at Udlændingenævnets sekretariat fra februar 2023 vil blive styrket ressourcemæssigt med henblik på at sikre, at Udlændingenævnet også efter afslutningen af det nævnte "sprint-projekt" kan fastholde momentum i sagsproduktionen og sikre, at nævnet opnår en sagsportefølje, hvor det – også på længere sigt – er muligt at behandle nye klagesager i et løbende flow og inden for rimelig tid
- at der iværksættes yderligere tiltag med henblik på at optimere sagsbehandlingen, herunder driftsstyringsinitiativer, videndeling mv.
- at Udlændingenævnet har digitaliseret arbejdsgangene i sager, der afgøres på formandskompetence, hvilket forventes at frigive ressourcer til sagsbehandling
- at en tilsvarende digitaliseringsproces snarest muligt vil blive udrullet også i nævnssagerne
- at der med henblik på at øge sagsproduktionen mest muligt er iværksat merarbejdsprojekter for hele sekretariatet i 3. og 4. kvartal 2022, ligesom der i perioden vil blive afholdt særlige indsatsdage.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Hjemrejsestyrelsen har oplyst, at ministeriet og styrelsen har et stort fokus på Udlændingenævnets sagsbehandlingstid. Der bliver således løbende fulgt op på udviklingen i nøgletal af betydning for sagsbehandlingstiden, ligesom nye initiativer til nedbringelse heraf til stadighed afsøges.

3.3. Forventninger til udviklingen i sagsbehandlingstider mv.

Udlændingenævnet har bemærket, at en målrettet afvikling af de ældste sager på kort sigt må forventes at afspejle sig i en stigning i den gennemsnitlige

sagsbehandlingstid for nævnets sager, men at indsatsen på lidt længere sigt forventes at udmønte sig i en sundere sagsportefølje.

Det er Udlændingenævnets forventning, at nævnet kan opfylde sit resultatkrav for 2022 om at afslutte 3.500 klagesager i løbet af året, herunder 95 pct. af alle de klagesager, der er indkommet inden den 30. juni 2020.

Det er samtidig forventningen, at der vil være en øget sagsproduktion i Udlændingenævnet fra sidste del af 2022 og frem, herunder fortsat med særligt fokus på afvikling af de ældste sager.

Den øgede sagsproduktion forventes at afspejle sig i en vedvarende og nedadgående tendens i sagsbehandlingstiden i forhold til det nuværende niveau, sådan at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved udgangen af 2023 forventes at være nedbragt til ca. 8 måneder.

4. Min vurdering

4.1. Udlændingenævnets realiserede sagsbehandlingstider mv.

Udlændingenævnet afsluttede i 2021 flere sager end i 2019 og i 2020. Både sagsbeholdningen og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Udlændingenævnet er imidlertid – på trods af de forskellige initiativer, som myndighederne har iværksat – steget i 2021.

Ved udgangen af 2021 var beholdningen af verserende sager således steget til 3.884 sager, hvilket udgør en stigning på ca. 14 pct. fra året før. Af disse sager havde 1.094 sager (28 pct.) en liggetid på 1-2 år, 350 sager (9 pct.) en liggetid på 2-3 år og 23 sager (0,6 pct.) en liggetid på 3-4 år.

Antallet af afsluttede sager i nævnet i 2021 var i alt 3.236 sager. Heraf havde 888 sager (27 pct.) sagsbehandlingstider på 1-2 år, 446 sager (14 pct.) sagsbehandlingstider på 2-3 år, og 9 sager (0,3 pct.) sagsbehandlingstider på 3-4 år.

De generelle sagsbehandlingstider i Udlændingenævnet er på den baggrund efter min opfattelse fortsat for lange og sagsbehandlingstiderne i de ældste sager uacceptabelt lange, herunder henset til sagernes betydning for de involverede.

Jeg har forståelse for det, som myndighederne har oplyst om, at udviklingen i sagsbehandlingstiderne har sammenhæng med, at der – især på grund af rekrutteringsvanskeligheder og stigende sagsindtag – ikke har været balance mellem antallet af medarbejdere og antallet af sager. Som nærmere anført i afsnit 2 ovenfor, kan sådanne forhold imidlertid ikke bevirke en forlængelse af

den tid, som må anses for en i almindelighed acceptabel sagsbehandlingstid. Det skal også ses i lyset af, at der ikke har været tale om en kortvarig, forbigående stigning i sagsbehandlingstiderne, men om en fortsat stigning gennem flere år.

4.2. Nye tiltag og forventninger til den fremtidige udvikling

Myndighederne har over de seneste år iværksat en række tiltag med henblik på at nedbringe sagsbeholdningen og forbedre sagsbehandlingstiderne i Udlændingenævnet.

Disse tiltag har imidlertid ikke haft den forventede effekt. Myndighederne har på den baggrund oplyst om forskellige yderligere tiltag, som er eller vil blive iværksat, og som myndighederne forventer vil bevirke, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved udgangen af 2023 er nedbragt til ca. 8 måneder, samtidig med at der i perioden vil være et særligt fokus på afvikling af de ældste sager. Se afsnit 3.2 og 3.3 ovenfor.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Hjemrejsestyrelsen har endvidere oplyst, at ministeriet og styrelsen vil følge udviklingen i Udlændingenævnets sagsbehandlingstider mv. tæt med henblik på at sikre, at de yderligere iværksatte initiativer får den forventede effekt, og at sagsbehandlingstiderne nedbringes til et tilfredsstillende niveau.

I lyset af, at sagsbehandlingstiderne i Udlændingenævnet endnu ikke er blevet nedbragt, vil jeg i starten af 2024 på ny anmode om oplysninger om nævnets sagsbehandlingstider mv. for at følge op på, om de senest iværksatte tiltag har haft den forventede effekt, og om sagsbehandlingstiderne er nedbragt.

Med venlig hilsen

Niels Fenger

Kopi til:

Udlændingenævnet
Hjemrejsestyrelsen